

OLAFin tutkimuksissa havaittiin yli 1,2 miljardin euron edestä petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia

Vuonna 2023 Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksissa todettiin, että väärinkäytösten johdosta olisi perittävä takaisin yli miljardi euroa EU:n veronmaksajien rahoja. OLAFin tutkijat onnistuivat myös pysäyttämään aiheettomasti maksettujen 209 miljoonan euron käytön. Päätökseen saatiin 265 tutkimusta. Tänäpäin julkaistussa OLAFin kertomuksessa esitellään OLAFin tutkimusten tärkeimpiä tuloksia, esimerkkejä, suuntauksia ja toimintaa vuodelta 2023.

Vääriin käsiin päätyneiden EU:n varojen lisäksi OLAF jäljitti salakuljettajia, väärentäjiä ja tullipetosten tekijöitä, auttoi EU:n kaupan suojoitoimenpiteiden ja Ukrainaa tukevien pakotteiden täytäntöönpanossa ja jatkoi toimintapolitiikan kehittämistä alati muuttuvien petostyyppien ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. OLAF tutki myös epäilyjä EU:n toimielinten henkilöstön tai jäsenten väärinkäytöksistä.

OLAFin tutkimustoiminta vuonna 2023:

- OLAF suositti, että **1,04 miljardia euroa** EU:n talousarviosta maksettuja varoja **peritään takaisin**.
- OLAF **esti** EU:n talousarviosta **aiheettomasti maksettujen 209,4 miljoonan euron käytön**.
- OLAF sai päätökseen **265 tutkimusta** ja antoi jäsenvaltioiden ja EU:n viranomaisille **309 suositusta** jatkotoimia varten.
- OLAF aloitti **190 uutta tutkimusta**, jotka perustuivat sen asiantuntijoiden tekemiin **1 178 alustavaan analyysiin**.
- OLAF ilmoitti Euroopan syyttäjänvirastolle (EPPO) **79 tapauksesta, joissa voi olla kyse rikoksesta**.

OLAFin pääjohtaja Ville Itälä totesi seuraavaa: *”Vuonna 2023 petoksia torjuttiin kaikilla rintamilla. Nyt julkaistu kertomus sisältää lukuisia esimerkkejä tapauksista, joissa OLAF ja sen kumppanit ovat tehneet yhteistyötä suojoellakseen EU:n taloudellisia etuja, kansalaisia, taloutta ja oikeusvaltioperiaatteen toteutumista.*

Riippumattoman tutkintatehtävänsä lisäksi OLAFilla on tärkeä poliittinen rooli. Vuonna 2023 se esimerkiksi koordinoi Euroopan komission petostentorjuntastrategian uutta toimintasuunnitelmaa. Me OLAFissa uskomme, että ennaltaehkäisy on edelleen tehokkain keino torjua petoksia.

Tämän kertomuksen esittämisajankohtana OLAF viettää 25-vuotispäiväänsä. OLAF on perustamisestaan lähtien jäljittänyt miljardeja euroja, jotka olisi muutoin menetetty

petosten ja sääntöjenvastaisuuksien seurauksena. On tärkeää korostaa, että yksikään kertomuksessa mainituista tai kuluneiden 25 toimintavuoden saavutuksista ei olisi ollut mahdollinen ilman OLAFin henkilöstön panosta. Tutkijat, IT-asiantuntijat, rikostekniset analyttikot, data-analyttikot, oikeusalan ja petostentorjunnan asiantuntijat ovat arvokkain resurssimme.”

OLAF tutki väitteitä kilpailunvastaisesta yhteistyöstä, hankintamenettelyjen manipuloinnista, eturistiriidoista ja keinotekoisesti paisutetuista laskuista. Myös sähköisten petosten ja sääntöjenvastaisuuksien lisääntyminen jatkui. Esimerkkejä OLAFin tutkimuksista, joiden tarkoituksena on suojata EU:n veronmaksajien rahoja, löytyy kaikilta EU:n menoaloilta aluepolitiikan rahoituksesta maatalouteen ja tieteelliseen tutkimukseen. OLAF on suorittanut tutkintaa kaikissa EU:n jäsenvaltioissa ja useissa kolmansissa maissa.

Tullialalla OLAF havaitsi passitusmenettelyjen väärinkäyttöryityksiä, polkumyyntitullien kiertämistä, alkuperäpetoksia ja tavaroiden alihinnoittelua. OLAF on myös tehnyt yhteistyötä kumppaneidensa kanssa lopettaakseen laittoman kaupan, jonka kohteena on ollut muun muassa lääkevääreännöksiä, puoli miljoonaa vääreennettyä ja mahdollisesti vaarallista lelua, 6 miljoonaa litraa laittomia viinejä, oluita ja väkeviä alkoholijuomia ja tuhansia tonneja laittomia jätteitä. Yhdistyneet kansakunnat ja Maailman tullijärjestö antoivat OLAFille vuonna 2023 kansainvälisen palkinnon tunnustuksena työstä, jolla on pyritty puuttumaan ilmastoa vahingoittavien fluorattujen kaasujen laittomaan kauppaan.

Viime vuonna OLAF sai päätökseen 44 tutkimusta, joissa selvitettiin EU:n toimielinten henkilöstön tai jäsenten sääntöjenvastaista toimintaa. Tällaisilla tutkimuksilla huolehditaan siitä, että kaikki saatetaan vastuuseen tiukimpien käytäntöjen mukaisesti, mitä EU:n kansalaisilla on oikeus odottaa, ja ne osaltaan auttavat suojelemaan EU:n mainetta.

OLAF tekee tiivistä yhteistyötä kumppaneidensa kanssa muissa EU:n organisaatioissa, kansainvälisissä järjestöissä sekä EU:n jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kansallisten viranomaisten kanssa. Yhteyksien näkeminen asioiden välillä on avainasemassa, koska petos ei tunnusta rajoja eikä lainkäyttöalueita. OLAFin kumppaniverkosto kattaa koko maailman ja kasvaa vuosi vuodelta. Vuonna 2023 allekirjoitettiin uudet sopimukset Yhdysvaltojen ja Ukrainan viranomaisten sekä Maailmanpankkiryhmän kanssa.

OLAFin vuosikertomus 2023 on saatavilla [OLAFin verkkosivustolla](#) täydellisenä interaktiivisena versiona sekä lyhyenä versiona.

OLAFIN tehtävä ja toimivaltuudet:

OLAFin tehtävänä on havaita, tutkia ja estää EU:n varoja koskevia petoksia.

OLAF hoitaa tätä tehtävää

- tekemällä riippumattomia tutkimuksia EU:n varoihin liittyvistä petoksista ja korruptiosta. Tavoitteena on, että EU:n veronmaksajien rahat menisivät perille hankkeisiin, joilla voidaan luoda työpaikkoja ja talouskasvua Eurooppaan
- parantamalla ihmisten luottamusta EU:n toimielimiin tutkimalla EU:n toimielinten henkilöstön ja jäsenten vakavia väärinkäytöksiä

- kehittämällä EU:n petostentorjuntapolitiikkaa.

Riippumattomassa tutkintatehtävässään OLAF voi tutkia petoksiin, korruptioon ja EU:n taloudellisiin etuihin vaikuttaviin muihin rikoksiin liittyviä asioita, jotka koskevat

- EU:n menoja kokonaisuudessaan (suurimmat menoluokat ovat rakennerahastot, maatalouspolitiikka ja maaseudun kehittämisvarat, suorat menot ja ulkoinen apu)
- eräitä EU:n tuloja, pääasiassa tullimaksuja
- epäilyjä EU:n toimielinten henkilöstön ja jäsenten vakavista väärinkäytöksistä.

Kun OLAF on saanut tutkimuksensa päätökseen, on EU:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten tehtävä tutkia sen antamia suosituksia ja päättää jatkotoimista. Kaikkia asianomaisia henkilöitä pidetään syyttöminä, kunnes heidän syyllisyytensä on näytetty toteen toimivaltaisessa kansallisessa tai EU:n tuomioistuimessa.

Lisätietoja:

Kirill GELMI
Tiedottaja
Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF)
Puhelin: (+32-2) 298 81 46
Sähköposti: olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

 [@EUAntiFraud](https://twitter.com/EUAntiFraud)

 [European Anti-Fraud Office](https://www.linkedin.com/company/european-anti-fraud-office/)

Theresa ZAHRA
Apulaistiedottaja
Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF)
(+32-2) 295 72 70
olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

 [@EUAntiFraud](https://twitter.com/EUAntiFraud)

 [European Anti-Fraud Office](https://www.linkedin.com/company/european-anti-fraud-office/)